

Konference Provoz vodovodů a kanalizací tentokrát na webu

Letošní, už 18. ročník konference Provoz vodovodů a kanalizací, tradičně pořádané Sdružením oboru vodovodů a kanalizací ČR, z.s. (SOVAK ČR), se kvůli koronavirové situaci uskuteční prostřednictvím webu.

Jak pro čtenáře Moderní obce uvedl ředitel a člen představenstva SOVAK ČR Ing. Vilém Žák, webkonference Provoz vodovodů a kanalizací je primárně určena všem zájemcům o vodárenský obor, tedy i pro zástupce územních samospráv, kteří mají ve své gesci provozování nebo správu vodohospodářské infrastruktury.

Přihlášku a podrobný program je možné získat na webových stránkách www.sovak.cz. Po zaplacení poplatku účastníkovi přijde nejpozději dva dny před konáním webkonference do jeho e-mailové schránky přístupový kód, jehož prostřednictvím v den konání do webkonference vstoupí. Webkonference proběhne ve dnech **3., 5. a 10. listopadu** s tím, že 3. 11. bude mít dva dvouhodinové bloky. Další dva dny 5. a 10. 11. budou obsahovat vždy jeden dvouhodinový blok. Webkonferenci technicky připravujeme tak, že účastník bude moci prostřednictvím chatu klást přednášejícím dotazy.

■ Můžete, pane řediteli, krátce shrnout hlavní témata webkonference?

Hlavní téma pro první den, tj. 3. 11., jsme nazvali **Zkušenosti z doby koronavirové a Smart Metering**. Jak už z názvu vyplývá, přednášející se budou zabývat tím, co musely vodárenské společnosti udělat pro to, aby během první vlny pandemie zajistily kontinuální a bezpečnou dodávku pitné vody a čištění vod odpadních. Na to naváže hlavní téma druhého bloku, kterým bude **Smart Metering**. Je to logické, protože tento způsob měření průtoků a spotřeby vody je bezkontaktní, a tedy v podstatě reflektuje potřeby vodárenského oboru a zároveň zajišťuje zvýšený komfort zákazníkům během situace, jakou nyní prožíváme.

Odpadní vodě se budeme věnovat 5. 11., a to tak, jak jsme většinou zvyklí, tzn. přednášející se dotknou aktuálních témat oboru, mimo jiné možnostem opětovného využívání odpadních vod, tzv. water reuse.

Poslední den, tedy 10. 11., bude na programu téma **Pitná voda**. Přednášky, které jsou v této době bohužel více než aktuální, se budou mimo jiné zabývat bezpečností, resp. zabezpečením vodních zdrojů a vodárenských soustav, a to nejen z pohledu hygienického, ale také z pohledu kybernetického.

■ Už jste zmínil dobu koronavirovou. Jak se se obor vodovodů a kanalizací vypořádává s rizikem nákazy covid-19?

Vilém Žák: Webkonference Provoz vodovodů a kanalizací je primárně určena všem zájemcům o vodárenský obor, tedy i pro zástupce územních samospráv, kteří mají ve své gesci provozování nebo správu vodohospodářské infrastruktury

První vlnu pandemie jsme zvládli jen díky příkladné spolupráci s naším oborovým regulátorem – Ministerstvem zemědělství. Z této spolupráce bych chtěl připomenout to, že ministerstvo nám mimo jiné zprostředkovalo zápůjčku dvou tisíc kusů obličejových masek ze strategických rezerv Hasičského záchranného sboru pro ty nejexponovanější vodohospodářské profese. SOVAK ČR ve spolupráci s největšími vodárnami pak zajišťoval distribuci ochranných pomůcek mezi své členy po celé ČR.

Bez této pomoci by zejména pracovníci v provozech kanalizací a čištění odpadních vod měli velký problém.

■ Už letos na jaře byly uváděny informace, že rozbor odpadních vod na přítomnost koronaviru mohou pomoci včas signalizovat zvýšený výskyt tohoto onemocnění v některých lokalitách či v celých regionech. Je to reálné? Využívají se odpadní vody jako zdroj tohoto druhu informací? SOVAK ČR byl v rámci České republiky první organizací, která začala odebírat vzorky odpadních vod s následnými rozborů na přítomnost SARS-CoV-2. Chtěli jsme v praxi ověřit platnost informací, které jste zmínil ve své otázce. Následoval nás Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka.

Ukazuje se, že detekovat koronavirus v odpadní vodě možné je, nicméně přes množství obdobných studií po celém svě-

tě nebyl dosud prokázán přenos viru z odpadních vod na člověka. Přítomnost tedy prokázat můžeme, nikoliv však potenciál nemoc dále způsobit.

Některé progresivní společnosti, jako například Pražské vodovody a kanalizace, už zavádějí moderní metodiku PCR právě pro detekci přítomnosti jednotlivých druhů bakterií či virů v pitné a odpadní vodě. Budou tak samy schopny včasné a přesné detekce i v případě dalších obdobných případů.

■ Blíží se termín pro zpřísnění podmínek pro likvidaci čistírenských kalů z odpadních vod. Jak je na tyto změny obor připraven?

Většina velkých vodáren má tento problém vyřešený, nebo na jeho řešení pracuje. SOVAK ČR k tématu uspořádal už dva odborné semináře, publikoval souhrn řešení a připravenosti oboru na zvýšené požadavky na likvidaci kalů a pomáhá i poradenstvím díky své odborné komisi pro čistírny odpadních vod (ČOV).

Otázkou zůstává, jak si s tímto problémem poradí menší provozovatelé ČOV. Takové čistírny velmi často nemají žádnou kalovou koncovku a potřebují se zbavovat přebytečného kalu, který často není ani zahuštěný, natož hygienizovaný.

■ Neuniká v záplavě informací o koronaviru ještě jedno vážné riziko, totiž hrozba kybernetických útoků na vodohospodářské soustavy?

Odpovědní provozovatelé a vlastníci vodohospodářské infrastruktury o tomto riziku vědí a pracují na něm. Některé vodárny už mají tento problém dokonce vyřešený – příkladem může být projekt nadregionálního centra kybernetické bezpečnosti společnosti Středočeské vodárny, které má působnost i mimo Českou republiku. Jak jsem uvedl výše, část letošní webkonference se tomuto narůstajícímu problému bude věnovat, a to včetně konkrétních příkladů řešení v ČR.

■ Hovoří-li se o tom, že se ze současné situace musíme „proinvestovat“, není to i šance pro projekty propojování vodárenských soustav v rámci boje se suchem? Už existují nějaké první projekty tohoto druhu a co chybí k tomu, aby se začaly uskutečňovat?

Asi víte, že existuje tzv. Mezirezortní pracovní komise VODA-SUCHO, kterou společně založili ministr životního prostředí a zemědělství za účelem koordinace kroků pro zvládnání klimatického vývoje a souvisejících disturbancí, jako jsou povodně nebo sucho. Tato skupina, jejímž členem je i naše organizace, připravila na konci září harmonogram všech relevantních kroků/projektů, které mohou přispět k adaptaci